

Nr 300.

Av herr **Lundqvist m. fl.**, *angående förbud för sammanslutningar att i politiskt eller därmed jämförligt syfte företaga aktioner mot utländsk stat.*

I ett upprop från Landsorganisationens representantskap, vilket upprop publicerades i Landsorganisationens veckotidning »Fackföreningsrörelsen» nr 36 den 8 sept. 1933 och ungefär samtidigt i landets socialistiska tidningar, uppmanades allmänheten att delta i en av fackföreningsinternationalen utförd köpblockad mot tyska varor i avsikt — som det hette — att »öva påtryckning på dagens tyska makthavare».

I uppropet, vilket här bifogas som bilaga, säges det utan omsvep ifrån, att blockaden och köpstrejken äro avsedda att medverka till det tyska rikets ekonomiska isolering och till omgestaltande av Tysklands inre politiska förhållanden. *Blockaden riktar sig alltså mot statsskicket i ett främmande land, med vilket Sverige uppehåller vänskapliga förbindelser.*

För att göra blockaden effektiv skyndade sig vissa fackorganisationer, tillhörande Landsorganisationen och den syndikalistiska organisationen Sveriges Arbeters Centralförbund, att utfärda särskilda föreskrifter, vari de bl. a. uppfordrade köpmännen att biträda blockadaktionen.

Den av Landsorganisationen anbefallda köpblockaden mot tyska varor har på sina håll av de Landsorganisationen underlydande fackföreningarna fullföljts på sådant sätt, att exempelvis handelskammaren i Göteborg funnit sig nödsakad att i skrivelse till Kungl. Maj:t fästa uppmärksamheten på de olidliga övergrepp, som i det sammanhanget beginges mot tredje man, och anhålla om påskyndande av utredningen angående lag till skydd mot tredje mans rätt i dessa fall.

Här ifrågavarande blockad måste betecknas såsom ett obehörigt och farligt tilltag, då den är riktad mot statssystemet i ett främmande land, med vilket Sverige uppehåller vänskapliga relationer. Den utgör därtill en irritation inom vårt eget land, därur motsättningar kunna utlösa sig med ödesdigra komplikationer. Det kan icke tillåtas, att enskilda organisationer, som dessutom icke äro mäktiga att disciplinera sina egna led, söka att på utomparlamentariska vägar ingripa och försvåra den ansvariga utrikesledningens ömtåliga uppgifter.

Att här omhandlade aktion från Landsorganisationens sida är ur landets synpunkt i högsta grad betänklig, framgår även därav, att utrikesministern, excellensen Sandler, funnit sig föranledd att i ett föredrag i Göteborg i höstas påtala densamma, på sätt närmare framgår av följande citat ur Fackföreningsrörelsen, Organ för Landsorganisationen i Sverige, nr 47 den 24 november 1933:

»Det kan förekomma — och har i enstaka fall förekommit — att enskilda

intressenter i näringslivet varit så ivriga att tillförsäkra sig själva förmåner, att tillvaratagandet av vida större allmänna intressen för folkhushållet lidit förfång. Att det gäller undantag framgår av vad jag sagt om samarbetet med näringsorganisationerna. Men det kan ändå vara bra att inskräpa risken av självrådighet på områden, som av den enskilde företagaren icke kunna överblickas. Det andra jag har att säga adresserar sig till arbetarorganisationerna, som också få erinra sig ansvaret för att föra handelspolitik vid sidan av statsmakterna. Jag avser, som alla kunna förstå, proklamationen om bojkott av tyska varor. Jag upptar den saken nu och här, emedan jag av tidningspressen sett, att här i Göteborg cirkulär utgått, som avse en otillbörlig påtryckning på affärsidkare. Jag vill meddela, att hade man med en förfrågan hänvänt sig till utrikesledningen före bojkottproklamationen, så hade beskedet blivit bestämt avrådande. För att ingen skall tro, att ett fall av personlighetsklyvning här föreligger, vill jag tillfoga: Hade man frågat mig som partivän om min mening, hade socialdemokraten förklarat sig i slutsatsen vara ense med utrikesministern».

Denna diskreta varning av excellensen Sandler synes icke ha fallit i god jord inom fackföreningarna och ej heller föranlett någon ändrad ståndpunkt från Landsorganisationens sida. I varje fall har något upphävande av blockaden ännu ej kommit till stånd.

På grund av vad som förevarit och då det måste anses angeläget att för framtiden förhindra dylika landsskadliga äventyrligheter, från vilket håll de än lanseras, få vi härmed hemställa,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om förslag till nästkommande riksdag angående förbud för sammanslutningar att i politiskt eller därmed jämförligt syfte företaga aktioner riktade mot utländsk stat.

Stockholm den 23 januari 1934.

<i>R. Lundqvist.</i>	<i>Gunnar Persson.</i>	<i>N. E. Nilsson.</i>
<i>Nils V. Sandström.</i>	<i>Ernst V. Olsson.</i>	<i>C. Gösta Jacobsson.</i>
<i>Nils Holmström.</i>	<i>Nils Nilsson</i> i Karlstad.	<i>E. Thorell.</i>
<i>T. G. v. Seth.</i>	<i>Alf Meyerhöffer.</i>	<i>Emanuel Björck.</i>
<i>Ewald Lindmark.</i>	<i>Sven Persson.</i>	<i>Gust. Svedman.</i>
<i>Linus Andersson.</i>	<i>Eric Hansson.</i>	<i>T. V. Lundell.</i>
<i>Josef Hagman.</i>	<i>John Gustafsson,</i> Välsnäs.	<i>Per Rudén.</i>
<i>Rickard Westerdahl.</i>	<i>Nils Persson.</i>	<i>Frans Hansson.</i>
<i>Bj. Holmgren.</i>	<i>Per Pehrsson.</i>	<i>Gösta Liedberg.</i>
<i>Ol. Lindskog.</i>		<i>Edvin Leffler.</i>

Bil.

Avskrift av Fackföreningsrörelsen, Organ för Landsorganisationen i Sverige Nr 36 den 8 september 1933.

Mot fascism och diktatur!
Bojkotta tyska varor!

Fackföreningsinternationalens sjätte kongress, som sammanträdde i Bryssel den 30 juli—3 augusti 1933, förklarade i en resolution, att fackföreningsrörelsen måste vara beredd att till det yttersta försvara människornas demokratiska fri- och rättigheter. Därav följer nödvändigheten att bekämpa fascism och diktatur i alla dess former.

Landsorganisationen i Sverige avvisar diktaturtanken såsom oförenlig med arbetarklassens intressen. Händelserna i Tyskland ha ådagalagt, att arbetarrörelsen kan bestå och fritt utvecklas endast under demokratiska samhällsförhållanden. Koalitionsrätten och den personliga friheten äro oundgängligt nödvändiga för att arbetarrörelsen skall kunna utvecklas i enlighet med sina traditioner.

Den nationalsocialistiska diktaturen har icke endast förintat demokratin i Tyskland och gestaltats till ett fruktansvärt gissel över den tyska arbetarklassen. Nazismen har i hög grad aktualiserat krigsfaran i Europa och utgör för närvarande det kanske främsta hindret för samförstånd mellan folken och återställandet av sunda ekonomiska förhållanden i världen.

I Fackföreningsinternationalens ovan nämnda resolution riktas en uppmaning till världens arbetare att medverka i en allmän bojkott av tyska varor och produkter. Landsorganisationen i Sverige ansluter sig till bojkottaktionen i avsikt att öva påtryckning på dagens tyska makthavare (understruket av motionärerna). Det är uppenbart, att brutaliteten från nazisternas sida redan framkallat en omfattande köpstrejck, framför allt från judiska affärsmän i skilda länder. Enligt officiella tyska siffror har värdet av den tyska exporten nedgått högst avsevärt sedan hitlerregimen infördes. Medan exportöverskottet under första halvåret 1932 uppgick till 602 milj. mark, har siffran för första halvdelens av innevarande år sjunkit till 291 milj. mark. Det är uppenbart, att lägets försämring till stor del beror av målmedvetna åtgärder från medborgargrupper, som icke önska ha något gemensamt med den nuvarande samhällsordningen i Tyskland.

Det tyska rikets ekonomiska isolering betyder självfallet stegrad arbetslöshet och ökat elände även för de tyska arbetarna. Ur speciellt dessa synpunkter kunna invändningar göras mot bojkottaktionen, som utan hänsyn drabbar skyldiga och oskyldiga. Emellertid gäller det här att bekämpa ett system, som enligt vår bestämda övertygelse utgör en fara för demokratin och den fredliga odlingen i hela världen. Vid försvaret av demokratin måste alla sentimentala hänsyn falla, bojkottvapnet är det enda effektiva medel, som under nuvarande förhållanden kan komma till användning. Beslut om bojkottens genomförande har redan träffats i ett flertal länder, bland annat i England, Schweiz, Holland och Belgien.

Vi framhålla uttryckligen, att det icke är fråga om transportblockader eller andra aktioner, som kunna ställa svenska företag i onedelbara svårigheter och medföra arbetslöshetsrisk för svenska arbetare. Det är heller icke avsikten att vidtaga åtgärder, som kränka gällande avtal och således endast resultera i obehag för arbetarna själva. Avsikten är att genomföra en köpblockad, varvid en var undviker att tillhandla sig tyska varor, så länge likvärdiga

produkter av inhemsk tillverkning eller i import från andra länder kunna förvärfvas. Vår import från Tyskland har under den senaste tiden minskat med omkring 20 procent. Då tendensen överallt är densamma har man anledning antaga, att en av arbetarorganisationerna i alla länder målmedvetet organiserad och genomförd köpstrejck mot tyska varor skall bli av den största betydelse för gestaltandet av Tysklands inre politiska förhållanden. Intet land kan i längden negligera världsopinionen. Ett enskilt land kan icke heller motstå trycket av en ekonomisk blockad. Nazismen måste tvingas att kapitulera för att demokratin skall kunna återuppstå och den tyska arbetarklassen beredas möjligheter att återfinna sig själv.

Bidrag till förverkligandet av fackföreningsinternationalens paroll: Undvik att köpa tyska varor, så länge hitlerdiktaturen består! Intressera husmödrarna för köpstrejken! Obruten front mot fascism och nazism. Slå vakt kring demokratin och friheten!

Stockholm den 5 september 1933.

Enligt beslut av Landsorganisationens representantskap

LANDSORGANISATIONEN I SVERIGE

Landssekreterariatet

Edvard Johanson,

ordförande.
